

VARUH
ČLOVEKOVIH
PRAVIC

Letno poročilo
Varuha človekovih pravic
Republike Slovenije
za leto 2009

zasedbo uradniškega delovnega mesta na dvojezičnem območju je poleg zahtevane izobrazbe tudi znanje dveh jezikov ustrezno priznано kot bistvena in odločilna poklicna zahteva. Brez izpolnjevanja tovrstnih pogojev namreč ne bi bilo mogoče opravljati pričakovanega dela skladno z zahtevami delovnega procesa. Pravice do zaposlitve v absolutnem smislu Ustava RS ne pozna. Ustava v 49. členu opredeljuje pravico do svobode dela, ki pa ne pomeni tudi pravice, da mora biti posamezniku zaposlitev zagotovljena. Pravica do svobode dela je podrobneje urejena v štirih odstavkih navedenega člena, pri čemer je v konkretnem primeru posebej pomembna določba tretjega odstavka, ki zahteva, da je vsako delovno mesto dostopno vsem pod enakimi pogoji. Tudi to merilo je z veljavno zakonodajo v celoti spoštovano, saj je pogoj za zasedbo delovnega mesta enak za vse prebivalce dvojezičnega območja in za vse prebivalce drugih območij, ki bi želeli kandidirati za konkretno delovno mesto.

Pobudo smo ocenili kot neutemeljeno, saj kršitve človekovih pravic nismo ugotovili, o čemer smo pobudnico tudi obvestili. **4.3-3/2009**

92. Nadlegovanje ali trpinčenje na delovnem mestu

Opisujemo pobudo, s katero je pobudnik prosil za pomoč Varuha človekovih pravic RS (Varuh). Navedel je okoliščine, ki so kazale na možno nadlegovanje ali trpinčenje na delovnem mestu. Pobudnik je pomoč iskal na več naslovih, kjer so ga zavrnili, ali mu sploh niso odgovorili (npr. na Inšpektoratu RS za delo (IRSD)), ali so se opredelili kot nepristojne (npr. Inšpekcija za sistem javnih uslužbenecv (ISJU)), ali pa so zadevo odstopili drugim (Inšpektoratu RS za obrambo (IRSO)). Tudi pri zagovorniku načela enakosti (zagovornik) ni dobil ustrezne pomoči, saj ga je ta le seznanil s pristojnostmi in različnimi zakonskimi določbami ter mu predlagal, naj vloži pobudo za obravnavo domnevne diskriminacije, pri čemer bi moral pobudnik opredeliti osebno okoliščino, zaradi katere je neenakopravno obravnavan. Pobudnik ponovne pobude zagovorniku ni podal, saj je že v prvi prijavi napisal vse okoliščine, pri čemer mu ni bilo znano in sam ni mogel ugotoviti, zaradi katere osebne okoliščine je bil neenako obravnavan.

Na Varuhovo poizvedbo je IRSD poslal pojasnilo, da je bilo ugotovljeno, da sta za nadzor v zvezi s pobudnikovimi navedbami pristojna izključno ISJU in IRSO, saj iz vloge ni razbral kršitev, ki bi spadale v njihovo pristojnost.

V odgovoru na pojasnilo smo IRSD opozorili, da iz pobude Varuhu izhaja možnost, da je pobudnik lahko žrtev trpinčenja in da njegov delodajalec ni zagotovil ukrepov za varstvo pred trpinčenjem na delovnem mestu. IRSD je v svojem odgovoru ponovno pojasnil, da je v konkretnem primeru pristojen ISJU. Z IRSD smo opravili še telefonski pogovor, v katerem smo dobili zagotovilo, da bodo primer obravnavali z vidika zatrjevanega trpinčenja na delovnem mestu. V času pisanja tega poročila imamo le ustno izjavo predstavnikov IRSD, da so odkrili pomanjkljivosti v zvezi s preprečevanjem trpinčenja – pisnega odgovora v zadevi pa še nismo prejeli, tako da primer še ni končan. V letnem poročilu pa ga predstavljamo z namenom, da bi opozorili, kako nemočne so žrtve trpinčenja na delovnem mestu. Veljavna zakonodaja jim ne omogoča učinkovite zaščite, saj se različne inšpekcije razglašajo za nepristojne ali so preveč formalistične. **4.3-45/2009**

93. Dopust za delo z otroki s posebnimi potrebami

Pobudnica je Varuhu človekovih pravic RS (Varuh) naslovila pobudo v zvezi z dopustom zaradi posebnih pogojev dela. Zanimalo jo je, ali lahko ravnatelj zavodov zaposlenim priznavajo dopust v trajanju deset dni, ki ji je bil v preteklosti že priznan. V pobudi je še navedla, da je prošnjo, ki jo je priložila, poslala tudi na Mestno občino Ljubljana (MOL) in na Ministrstvo za šolstvo in šport (MŠŠ). Dopis naj bi se nanašal na odpravo pravice do desetih dni letnega dopusta za delavke ljubljanskih razvojnih oddelkov, ki delajo z otroki s posebnimi potrebami. Odgovora na svojo vlogo od obeh naslovnikov ni prejela.

Pri obeh naslovnikih smo preverili, zakaj na vlogo pobudnice nista odgovorila, in ju pozvali, naj svoj odgovor nemudoma posredujeta. Pobudnici pa smo pojasnili, da je Varuh ustanovljen za varovanje človekovih pravic v razmerju do državnih organov in nosilcev javnih pooblastil, ni pa pristojen za razlage predpisov ali pravno svetovanje. Ravnatelj zavoda je avtonomen poslovodni organ, ki svoje

Varuh človekovih pravic RS
Dunajska cesta 56, 1109 Ljubljana

Telefon: + 386 1475 00 50

Brezplačni telefon: 080 15 30

Faks: + 386 1475 00 40

E-naslov: info@varuh-rs.si

www.varuh-rs.si